

Передплата

за «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

за цілий рік 20 кор.
за пів року 10 кор.
за чверть року 5 кор.
за місяць 1-70 кор.

За границю.

за цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
за пів року 8 рублів
або 18 франків
Подаючи число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят • 5¹/₂ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Зміна виборчої ординації на Моравії.

(X) Змаганє широких верств суспільности до рівноправної участі в законодавчих тілах, викликане питанням виборчої реформи в напрямі загального, рівного і безпосереднього права голосованя, зробило вже певний вплив на уладженє національно-політичних відносин в Австрії. Ухвали, які запали в моравському сеймі сімми днями, стають певним доказом сего впливу. Сі ухвали будуть мати досягле значінє у відносинах чеського населеня до німецького в самій Моравії, але не остануть також без впливу і на справу виборчої реформи в Австрії взагалі. Вага і значінє сих ухвал лежить в тім, що дотеперішня німецька більшість в моравському сеймі, котру витворив з великим покривдженєм чеського населеня Шмерлінг своєю виборчою ординацією, перестала вступувати і переходить тепер на Чехів. Сі ухвали запали в моравському сеймі вправді не без волі але проти чеських голосів, а є они вислідом довгих переговорів т. зв. угодової чесько-німецької комісії моравської, котра після відомих буч бернських розбила ся.

Німці моравські зрозуміли, що несправедлива сеймова більшість німецька в краю з так переважно чеським населенєм не дасть ся на довго удержати і заходами головно бар. Хлюмецького і Скеного зrekli ся добровільно сеї більшости, забезпечуючи собі лише поважну меншість і охоронну запоруку для сеї меншости німецької без поділу краю.

Се досягнули Німці тим способом, що ухвалили поділити виборців на два національні табори, наслідком чого в III, IV і V курії будуть виборці національно розділені і постановили, що важні національні справи можуть бути ухвалені лише двома третинами голосів. Поділ на курії задержано, а до теперішних додали ще п'яту курию. При таким розділі виборчих округів на два національні табори, можна вже тепер приблизно обчислити, що до моравського сейму, в котрім число послів з 100 буде збільшене на 151, вийде 83 чеських і 66 німецьких послів. Відповідно тому числу забезпечено також число членів німецьких в комісіях і краєвім виділі.

Вправді Чехи ремонстрували против сеї виборчої ординації, одначе не спиняли її ухваленя, позаяк всеж таки она забезпечує їм більшість в сеймі і тепер обставини національно-політичні переогодом перемінять ся значно в Моравії. Ся справа не остане також без впливу на відносини в Чехах і, як звичають, заходить ся там др. Крамарж вельми запопадливо, щоби і в Чехах довести до сякого-такого modus vivendi з Німцями. Колиб се повело ся, то не осталоб оно без впливу і на політичні відносини в державній раді, а, як запевняють дневники, сим можливим примиренєм німецько-чеським вельми занепокоєні провідники польського кола, котре перестало би в таким случаю бути язичком при вазі. Пора би була, щоби і польські політики пі-

шли до голови по розум і подумали про усуненє кривд заповіданих рускому народови, щоби не остали sero sapientes!

3 загально-австрійського католицького віча.

Хронічний брак місця, який дає ся відчувати в нашій часописі в теперішній рухливій добі, приневолює нас зречи ся подаваня дальших справоздань з сего великого, організаційного торжества австрійських католиків. Зазначимо тільки, що сим разом участь приїзжих як і віденських членів була імпонуюча. На службі Божій, яку відіправлено в неділю раненько в величезнім соборі св. Стефана в присутности кардиналів, архієпископів і єпископів, вповнили учасники цілу церкву до послідного кутка і ще на площі стояло, задля браку місця, багато делегацій товариств зі своїми прапорами і хорухвами.

Опісля в різних саях відбувало ся по кілька зборів нараз, а всюду участь була дуже велика. Перші ухвалюючі збори відбули ся зараз по службі Божій, перед полуднем в салі товариства католицьких ремісників в Маріягільф і були присвячені справам школи. Зараз по першій рефераті на тему: «Соціальне завданє учительського стану» радника двору проф. д-ра Вільмана, заняв слово посол проф. Барвіньський для реферату про «Відносини межі школою а домом родичів».

Вихованє грядучого покоління — сказав на початку референт — є одною з найважніших і найтяжких задач, а єї ціль є ідеалом, який лиш рідко можна буде досягнути. Не тільки родичі і ціла людська суспільність має в тім великий інтерес, щоби діти були справді добре виховані; також для держави не може бути рівнодушним, щоби дозріваюча молодіж, яка пізніше їй має віддати важні услуги, стала справді вихована на правдивих людий культурі.

В першій лівій припадає важний і тяжкий обовязок вихованя дитий домови родичів. Найважніший період вихованя сягає від уродин аж до скінченого чотирнацятото року житя, з чого перших шість літ припадає, так сказати, на мамину школу, бо дитина переводить звичайно сеї час в дома родичів. Сеї час дитинства має найбільшу вагу для дитини, він є приготуванєм до шкільного часу і подає основу для цілого образованя, яке дитина має присвоїти собі в будучині. Коли з психологічного становиска розважимо сяю обставину, що вражіння і впливи зовнішнього світа і цілого окруженя дитини вливають на неї наймогутнійше і найтривкійше, та навіть дуже часто мають рішачий вплив на ціле житє, то стане нам ясним велике значінє того, якого обходженя дізнало на тім ступени житя се маленьке єство. Тож в першій лівій буде зависіти від духового і морального стану родичів, куда покермус ся хід житя дитини. Коли підносимо жалоби на багато лихих прояв в області нашого соціального житя, коли бачимо чимраз більше розростаючий ся нахил до перепаху, надмірну жаждобу уживаня, чимраз численнійше дефравдації та самоубийства та інші лихі позначки часу, які кидають в відрядну тінь на картину будучини, то мусимо шукати причини сих сумних появ пере-

довсім у лихім вихованю людий. Однак нема жадного иншого средства, щоби поліпшити відносини обичайности, як через добре вихованє підростаючої генерации, бо она може мати вплив на грядєть і на форму будучини. Штука вихованя не є легкою річю. На жаль мало є родичів, які добре розуміють свої виховавчі обовязки і завданя, мало родичів, які сповняють сї обовязки з правдивим пожертвованєм. Тимчасом соціальні та економічні відносини в найновійшій добі змінили ся в сей спосіб, що вихованє в родині або стало неможливим, або бодай дуже обмеженєм. Зможені борбою о хліб насущний родичі лише дуже рідко можуть найти часу і спокою, щоби заняти ся пильно своїми дїтьми. Тож тут мусить прийти на виручку людська суспільність та випукати інші средства, щоби пособити вихованю та розвоєви підростаючої молодіжи. Передовсім є се задачею школи. (Оплески).

Однак коли має мати успіх діло вихованя — виводив дальше бесідник — то мусить школа і дім старати ся взаємно о повагу і достоїнство; розумне співділанє сих обох чинників є доконечно вказанє. Було би найгіршою безтактовністю зі сторони учителя, колиб він в присутности дїтий робив некорисні замїтки про їх родичів, навіть колиб мав до сего оправдану причину. Противно, школа повинна завжди старати ся беречи повагу родичів та дїтий навчати поважаня, пошани, любови, вдячности і послушности супротив родичів. З другої сторони є обовязком родичів впливати в тім напрямі, щоби діти набрали супротив своїх учителів як найбільшого поважаня. Та на жаль дїє ся надто часто, що родичі в присутности своїх дїтий в найнеогляднійшій спосіб висказують ся некорисно про учителів та про діяльність школи і тим підкопують авторитет учителя, який прецинь є підвалиною вихованя молодіжи. А коли тільки діти починають сумнівати ся про моральну діяльність учителя, тратить єго слово свій вплив, єго похвала і нагана остають без впливу, єго повага упадає, а се веде до непослуху та до ухилюваня супротив приказів учителя, ба навіть до отвертого страйку, як се вже в посліднім часі проявило ся не в одній школі. Пошанованє для учителя, віра в єго моральну досконалість є могутними підмогами виховуючої діяльности, тому повинен образ учителя стояти в душі дитини чисто, знесло і нетикально. Однак в особі учителя повинно дійсно лучити ся все добре, правдиве, гарне і шляхотне, бо лише в сей спосіб може мати успіх виховуюча праця учителя. Тож щоби прийти до корисного співділаня школи і дому, є потрібним вельми часте устне зношенє межі родичами а учителем і родичі не повинні занехати жадної нагоди, щоби розвідати ся про поведєне дитини, або єї научний поступ в школі та донести про деякі пригоди в жатю дитини, які мають вплив на єї обичаї і поступи. В сей спосіб дадуть ся вияснити часто стрічані жалоби против учителів за їх сторонничість або несправедливе поступованє супротив ученика, і в переважній часті випадків пересвідчать ся родичі, що мнима секатура і строгість учителя була тільки впливом дбалости за дитину. (Гучні оплески).

В ході своїх дальших виводів представив референт, як мають виглядати зносини межі родичами і учителем, підніс, що школа є приготуванєм до житя, згадав також про вплив лектури на вихованє молодіжи і закінчив сліду-

чими словами: «Школа є будуччиною. Як буде вихована і образована молод генерація, так витворить ся і будуччина народа. Але школа може сповнити свою важку і важну задачу лише при співділаню дому родичів, лише при згіднім поступованю тих обох чинників можуть діти виховати ся на людий культури і яко такі будуть они могли добре служити суспільности, Церкві, державі а змагати до тої високої мети є спільною задачею дому родичів і школи. Єли спільна праця учителів і вихователів буде до того стреміти, аби виховати сильних характером, настроєних католицким духом людий, тоді ми можемо надіяти ся ліпшої будуччини, що дай Боже!»

В послідуєчій дебаті заберали слово численні бесідники, а по ухваленю однодушно предложенних президиєну резолюцій против антикатолицкого напрямку у поведєню молодіжи так середних, як особливо висших шкіл, заквив голова зборів гр. Адальберт Шенгарм засіданє промовою, в якій візвав до єдности і енергії в католицкій агітації.

Другі ухвалюєчі збори відбули ся о год. 2. по полудни з дневним порядком: „Забезпечєне на старість, від припадків, каліцтва, вдівства і сирітства“. Вкінци треті збори відбули ся того самого дня вечером. Щоби увявити собі цілу велич католицкого дня у Відни, подамо завтра програму тих важних, а може епохальних парад.

Задачі рускої інтелігенції на Україні.

Розвідка Володимира Гр. Барвіньского.

(Дальше).

Можна се назвати «висшою культурою і образованістю», але не по правді, а по дуже згляднім і лєдво чи вірнім оціненю. Сеж була та сама слабість, якій підлягає лакей, що наслідєє свого пана в строю, в ході і мові, а однакож ніколи єму не дорівнає. Се та сама слабість, що каже селянинови промінювати батьківску свиту на лакейску ліберю, що каже підпанкови матєково до нащадку руйнуватись задля малпованя великого пана, розмальовувати на своїм повозі чужі герби і присвоєвати собі небувалі титули; — та сама слабість, що і нині ще тягне убогого слугу, віддати послідній, тяжко заурядований гріш на паньскі фаталашки і цяцьки, а сурдутовому, підвченому селянинови каже встидатись свого батька і своєї матери в «простій» сукмані і з «простими манєрами!» Се та сама слабість, що і нині ще тягне всяку аристокрацію в ту сторону, де она чує силу, власть, почеси, вигідне житє і легку наживу; та сама слабість, що і нині потягає десятки тисяч людий там, де блищать ся богацтво, де світить ся легке житє, суто заставлений стіл, легка кар'єра, незаслужєна почесь, безжурне житє і т. д. Є же се справді та «висша культура і образованість» і «гуманні ідеали»? Колиб так, тогди культура і образованість були би справді лише пустими словами, а не виразом найвисших духових скарбів людскости. В наших очах є се деморалізація, що і доси не перестала прокидатись між людями.

Відчужєне українського дворянства від народа було наслідєвом такої деморалізації, втворєної злочасними обставинами і впливами тих, під котрих «протєкцію» і зашиту була віддалась Україна, застерігаючи собі свої права, а котрі замість «протєкції» і зашиту про ніщо більше так не думали, як про те, щоби єї собі зовсім підклонити, єї опанувати, а всі зароди самостійного житя убити, всіх вільнодумних людий розірвати і обезсилити, як з народом так і поміж собою розєднати — словом — здеморалізувати. Справді треба було дуже сильного духа, щоб міг був остоятись против єї деморалізації, а вже треба було хйба гєнія, щоб опам'ятав безпам'ятних, осєвітив незрячих, справив на добру дорогу заблуканих і розєднаних і загатив дальший вплив деморалізації. Що се було тяжко, а навіть неможливо, — се показує нам наша істория. Павло Полуботок і Семен Палій, — щоб не згадувати про інших, — світіть ясными світілами в нашій історії. А що з ними стало ся? Їх трагічна істория показує наглядно, яка се «культура і образованість» роздирала наш нарід, витворювала між єго синами глибоку про-

пасть, обезсиливала нашу народність і відчужувала українське дворянство від народного діла.

Ми не будемо, та ми і не в праві, винити українське дворянство за те, що було твором і наслідєвом ріжнородних а в значній часті від сєго дворянства мало або і зовсім независимих причин. Ми не хочемо винити сєго дворянства за відчужєне від народа також і для того, що се вже факт довершений, історичний, над котрим нічого не поможе жаліти або обурюватись, а котрий слідувало би пояснити в науку так самого дворянства як і тих, що заходять ся коло подвигнєня нашої народности.

Отже недобру прислугу, думаємо, роблять ті, що підносячи сєй факт відчужєня дворянства від своєї народности, хотять єго оправдувати культурою, образованістю і гуманними ідеалами. Не вжеж правдива культура, образованість і гуманні ідеали могли виробити пропасть між дворянством а народом, навчити дворянина погорджувати мужиком, стидатись своєї мови і своєї народности? Чиже власне культура і гуманні ідеї не видвигнули закріпощєного мужика до достоїнства чоловіка, чиже не силою правдивої культури і то навіть нашої питомої культури додумав ся наконєць кождий інтелігентний чоловік, що «простолудин мужик — такий же чоловік як і дворянин»? Чиже се не український дворянин Основяненко-Квітка розкрив нам пребогатий скарб нашої рідної мови, котрої не тільки нема чого встидати ся, але котрою сьміло перед «культурниками» можна величатись і гордитись? Чиже се не український дворянин Основяненко-Квітка вивів перед культурним світом ті живі, правдиві а так праведні типи українського «простого» народа, що навіть сама високородна дворянка (як справді виразилась одна дворянка) не постидалась би уцілувати руки такого Наума і такої Насті, і сама не забажала бути так душевно гарною, так непорочно праведною і сердєчною та доброю як Квітчина Маруся? Чиже се не наш «простий» нарід, що в своій устній словесности, витворив так високо норовственні ідеї, такі поетичні твори, що они — як каже М. Костомарів — поневолі заставляють нас поклонитись перед природною духовою силою сєго народа, єще нетронутого високою наукою?

Тож хоч і не засуджуємо дворянства за єго відчужєне від народа в минушости, то всеж таки і не оправдуємо сєго відступництва, а вже що найменше можемо єго оправдувати «культурою і образованістю». Був се блуд і то такий блуд так перед лицем народа, як і перед власними інтерєсами, — блуд, котрий годилось би пізнати і направити. Правдива і щира інтелігенция повинна указати дорогу поправи...

(Дальше буде).

З В І Т

з діяльности виділу „Львівського Бояна“ за адміністраційний рік 1904/5.

Адміністраційний рік 1904/5 обіймає час від 9. падолиста 1904. року до 15. падолиста 1905. року.

В сїм році, п'ятнадцятім від заснованя, спочивала управа товариства в руках виділу, вибраного на загальних зборах дня 9. падолиста 1904. р., в склад якого входили: Анатоль Вахнянин (голова), Іван Біликовскій (заступник голови), др. Іван Конач (дирігент), Ярослав Вишшинський (заступник дирігента), Галя Ясеничка (дирігентка), Бруно Гіжовскій, а по єго уступленю Осип Дембицкий (секретар), Зиновій Сущко (скарбник), Осип Доманик (бібліотекар) і Михайло Волошин.

Від 11. падолиста 1904. р. до кінця адміністраційного року відбув виділ одинацять засідань, на котрих обговорювано справи, дотикаючі правильного розвою Товариства.

Діяльність виділу лежала головно в плеканю вокальної, інструментальної і сценічної музики. В тій цілі зорганізовано: 1. Вокальні проби членів „Львівського Бояна“. 2) Кругок музичний для плеканя інструментальної (смичкової) музики і 3) Кругок оперовий для плеканя сценічної музики.

1. Вокальні проби відбували ся через цілий рік, з вільною ферій, правильно два

і більше разів в тиждєнь у власнім просторім льюкалі (при ул. Вірменській, ч. 2). В протягу року відбуто 70 проб мішаного хору, 20 жіночого, 15 мужєского під артистичною управою дирігентів др. Ів. Конача і дирігентки Галі Ясеничкої. В пробах брало участь пересєчно 60—70 членів. Репертуар проб обіймав крім поменших музичних творів: 1) Ораторию Б. Мендельсона „Христос“ (з орхєстрою); 2) Дм. Бортияньского октет „Тебе Бога хвалим“; 3) Н. Вахнянина „Молитву“ з опер. „Купало“ (з орхєстрою); 4) Ів. Біликовського „Весільні пісні“; 5) М. Лисєнка „Щєдрівки“; 6) Ф. Колєсси „На щєдрій вечір“; 7) Н. Вахнянина „Хоровід“ з опери „Купало“ (з орхєстрою); 8) Ст. Людкєвича „Вечір в хаті“; 9) М. Волошина „Чого мені тяжко“; 10) І. Кишакевича „До бою“; 11) Богд. Вахнянина „Дума з Невольника“; 12) М. Лисєнка „Веснянки“; 13) С. Колєсси „Обжинки“; 14) Меркаданто „Корсар“; 15) Даргомижского хори з I. акту опери „Русалка“; 16) Ст. Людкєвича „Косар“ і Н. Вахнянина „Наша жизнь“.

В минулім році виступав хор „Львівського Бояна“: 1) В ювілейнім концертї в чєсть непорочно зачатя Прєсв. Діви Марії (в великій салї „Львівської Фільгармонії“). 2) В етнографічнім своїм концертї (в салї „Народного Дому“). 3) В концертї в пам'ять 44. роковин смерти Тараса Шевченка (в салї „Льв. Фільгармонії“). 4) В концертї на дохід рус. „Сокола“ (в салї „Льв. Фільг.“). 5) В раві на дохід „Вакаційних кольоній“ (в салї „Нар. Дому“) і на своїм концертї 5. падолиста (в салї „Нар. Дому“).

2. „Оперовий кругок“ Львівського Бояна для плеканя сценічної музики числив 25 членів і дав в минулім році за старанєм свого предсідателя, Ос. Доманика, одно сценічне представлєне, іменню Артимовского Гулака оперету „Запорожєць за Дунаєм“ (в салї „Гвізди“).

3. „Музичний Кругок“, зорганізований п. З. Шухєвичом, числив в минулім році двацять кілька членів, відбував в зимовім сезонї правильно двічі в тиждєнь свої вправи під управою окремого дирігента, інж. Ром. Ганічка і виступив на концертї укр. техніків в пам'ять 44. роковин смерти Тараса Шевченка (в авлї політехніки).

З дальшої діяльности уступаючого виділу позволимо собі занотувати слідуєчі справи:

1. На основі рішєня юрорів наділено конкурсними преміями ось такі музичні твори: а) Станислава Людкєвича „Вечір в хаті“, хор мішаний з супроводом фортеп'яна першою премією в сумі 70 кор. б) Мих. Волошина сольову пісню з супроводом фортеп'яна „Ой, гляну я, подивлю ся“ другою премією в сумі 50 кор. і в) Ст. Людкєвича сольову пісню з супроводом фортеп'яна „Черемше, братє мій“ трєтою премією в квотї 30 кор. Надто з надісланих творів поручєно „Льв. Боянові“ мужєский хор М. Волошина „Чого мені тяжко“ і Ст. Людкєвича сольову пісню „Чи тямив єе?“

2. Щоби придбати для товариства більше оригінальних вокальних творів, порішив виділ на біжучий рік розписати другий конкурс з рєчинцєм до 30. верєснєя 1905. р. з преміями в квотах 150, 80, 70 і 50 кор. В рєчинци наспіло 8 творів, які передано юрорам до оцінки.

3. В цілі придбана „Оперовому Кругкови“ оригінального репертуара порішив виділ визначити на написанє опереткового лібретта дві премії в квотї 100 і 50 кор.

4. Рішєно почати видавництво „Музичної Бібліотеки Львівського Бояна“ в Липську, в нотопечатні Гайдля і призначєно на сю ціль 200 кор. яко закладовий капітал. Доси видано: а) Ст. Людкєвича пісню „Черемше, братє мій“ і б) М. Волошина „Ой, гляну я“. Остапа Ніжанковського хор мужєский „Гуляли“ находить ся в друку.

5. В цілі виобразованя солістів для мужєского хору „Льв. Бояна“ рішєно уділити стіпендії чотиром членам товариства в загальній сумі 400 кор. З сїх стіпендій користало доси чотирох членів, що побірали науку сольового співу у „Висшій Музичній Інститутї“ у Львові.

6. Рішєно впорядкувати бібліотеку товариства і розділити єї на підручну бібліотеку для безпосереднього ужитку при пробах і на ірвєнтований маґазин, з котрого могли би користати всі „Бояни“ в краю і музичні

кружки. В тій цілі споруджено цінник нот, призначених до розпродажі. Вартість магазину (без опустів) виносить 3.363-46 корон. До підручної бібліотеки закуплено 6 творів різних авторів за суму 165-60 кор.

6) Виділ увійшов в зносини з хорватским співацьким товариством „Kolo“ в Загребі і обміняв ся з деякими видавництвами.

8) Рішено взяти участь в ювілею українського літерата Івана Левицького (Нечужа) і вислати ему адресу.

9) Рішено умістити в льокалі товариства портрет першого довголітнього заслуженого голови товариства, проф. Володим. Шухевича.

10) Рішено постарати ся о висші запомоги як з фондів краєвих, так і державних і вислати до компетентних властей умотивовані просьби.

Матеріяльна сторона „Львівського Бояна“ представляє ся в минулім адміністраційнім році за час від 15. падолиста 1904 до 13. падолиста 1905. р. такою: Доходи товариства були:

Поз. сталість касова з 1904 р. 340-56. Субвенція з фондів державних за 1904 р. 500 кор. Субвенція з фондів краєвих за рік 1905 400 кор. Запомога з „Дійстра“ 100 кор. Дохід з юв. концерту непор. Зачата Преосв. Діви 156 кор. Дохід з етногр. концерту 398-80. Дохід з концерту в память смерті Т. Шевченка 122-20. Дохід з концерту 5. падолиста 428-40 кор. Вкладки членські 221-10. Дописаний процент 14-86. Вписове 21-00. Принагідний даток 0-50. З розпродажі нот (до 4. цвітня 1905 р.) 130-46 кор. — Разом весь дохід товариства 3.027-88 корон.

Розходи товариства в минулім році адміністраційнім були слідуєчі: Чинш за наєм льокалю 884-00. Видатки адміністраційні 151-46. Видатки на інвентар 205-00. На закупно нот 165-60. Ремунація за писане нот до літографії 82-00. Літографія нот 374-80. Видатки на концерти 295-20. Премії конкурсів 150-00. За науку сольового співу членів Бояна 89-00. За науку теорії музики 24-00. Видатки на „Музичний Кружок“ 120-94. На закладовий капітал видавництва „Муз. Бібліотека Льв. Бояна“ 200-00. Принагідні видатки 91-10. Оправа нот 68-50. За друки 42-72. Готівка в касі 83-56. Разом 3.027-88 корон.

В подрібности на „Кружок музичний“ видано: На закупно нот і переписуване 64-90 кор.; на проби (світло) 60-00 кор.; на інструменти і дрібні потреби 31-04 кор.; на концерт 25-00 кор. — разом 180-94 корон.

„Оперовий Кружок“, посідав позісталість касову з 1904 р. в сумі 122-96; дохід з представлень „Запорожець за Дунаєм“ виносив 30-00 кор.; процент 5-34 кор. — разом 158-30. Сума ся уміщена в щадничій книжочці „Товар. урядників і священиків“ ч. 321.

„Музична Бібліотека Льв. Бояна“ посідала закладового капіталу 200 кор.; з розпродажі вплинуло 91-62 кор. — разом 291-62 кор. Розходи єї були слідуєчі: Наклад пісні „Черемоше брате мій“ 96-50; наклад пісні „Ой глянув я“ 96-50 кор.; доставка друків з Липська і порто 10-57 — 15-22 кор.; наклад хору „Гуляли“ 45-76 кор. Готівка в касі 28-07 кор. — разом 291-62 корон.

Членів почесних посідає „Львівський Боян“ двох; членів спомагаючих було 196, в році минулім прибуло двох; членів дійсних було від заснованя 486, в минулім році прибуло 59.

НОВИНИ.

— **Календар.** В пятницу: руско-кат.: Міня, Віктор, Стеф.; римо-кат.: Йоана від Хрес. — В суботу: руско-кат.: Йосафата, Ніля; римо-кат.: Катерина діва.

— **Посла Барвіньского** повертаючого з Відня запросив краківський „Славянський клуб“ з відчитом про сучасний стан Українців в Росії. Відчит відбув ся вчера.

— **Послідні вечерниці.** В суботу, дня 25. падолиста с. р. відбудуть ся в великій салі „Turnverein-у“ при ул. Обід ч. 6. заходом Читальні „Просвіти“ на жовківській передмістю послідні

вечерниці з танцями. Вступ від особи 60 с. Дуже дешевий буфет у власнім заряді. Стрій довільний. Початок о год. 8. вечер.

Правда в очі! Донесене наше про намірений страйк польских гімназистів дня 28. с. м. потверджує вчерашня Gazeta Narodowa. Діточий страйк, тим більше з політичним підкладом, є вельми нездоровою проявою, а творцем єї є шовіністична праса, котра може тепер жалувати свого поступку, що втягнула у крутіж політики учеників, відтягаючи їх від книжки. Знаменну промову під тим зглядом вивів вчера радний Влодзімірський на засіданю міської ради при дебаті над „ународовленем“ школи. Бесідник на невдоволенє деяких радних шехполяків говорив близько годину над вихованєм молодіжи під зглядом моральним і релігійним. Значувано ту — говорив п. Вл. — що шкільні підручники є лихі і вимагають зміни, а я думаю, що тим чином не осягне ся цілі, поки не розбудимо у молодіжи релігійности і віри бо без віри нема патріотизму. Значувано, аби в молодіж впоювати ідеї сокілства, а обсуджувано содаліції. А тимчасом що діє ся? Молодіж поводить ся неморально. Підчас послідних патріотичних маніфестацій під хрестами убитих в Крожах і в 1863. р. молодіж гімназіяльна співала патріотичні пісні а повертаючи до міста, співала такі неморальні пісні, що гидко ту їх повторити. Молодіж не здає собі справи, що то є хрест, не має віри і релігії і якби там на місці хреста стояв був кил, молодіж то саме була би співала. Се Содом і Гомора! Школу належить проте вперед урелігійнити і уморальнити, а потім увародовити. — Сї слова правди з уст Поляка мусіли певно виколоти неодоного польского загорільця.

— **Сьвітова праса про Україну.** В 206. числі париского тижневника „L'Europeen“ находить ся доволі простора статья Скандинавця д. Е. Еберльна про наш нарід і теперішні відносини на Україні п. з. „L'ukraine russe et les partis Ukrainiens“.

— **Доповняючі вибори** до оціночних комісій особисто-доходового податку відбудуть ся: до місцевих комісій в Бродах, Дрогобичи, Городенці, Коломиї з Вербіжом н, Кракові, Львові, Н. Санчи, Підгіррю, Перемишля, Ряшеві, Самборі, Станиславові, Стрию, Тернополі і Тарнові в днях 18., 20. і 21. грудня, а в інших округах 11., 12. і 13. грудня.

— **Масовий страйк** на день 28. с. м. приготувляють соціалісти з великою пильністю. Між робітників розкинено тисячі відозв по цілій Галичині. Має повити ся також відозва до купців і шинкарів, аби на той день замкнули торговлі і шинки. На залізницях обійме страйк, здаєсь, лише залізничі варшати, але робітники у Львові, Кракові і Станиславові хочуть розтягнути страйк і на рух особових поїздів. В кождім разі акція буде одноцільна в цілій Австрії. Здержанє особового руху буде залежати від порішення центрального Союзу правної помочи і охорони залізників у Відни. Загалом мають того дня страйкувати всі фізично працюючі класи в цілій Австрії. Страйк має тривати від 6. год. рано до 12. в ночи. Організація друкарских складачів порішила також страйкувати і газети дня 28. с. м. не вийдуть. У Львові відбуде ся того дня віче з дневним порядком: „Великий страйк масовий“. Страйковий комітет старає ся, аби то віче устроєно в подвіррю магістрату. Рівночасно будуть віча на передмістях, а потім великий демонстраційний похід.

Дрібні вісти. В Залоктині коло Борислава згоріло дня 20. с. м. 33 господарств зі всіма будинками. — Львівські соціалісти скликали на нині робітничу партію на збори перед соймовим будинком о 7. год. вечер. Збори будуть демонстрацією за загальним правом голосованя при виборах до сойму.

Всячина.

— **Золото на Поділю.** Загально звісно, що буковинські ріки Серет, Сучава і Молдава, а також Черемош несли давно золотий пісок, який вичирували цигани. Так було ще в половині минулого століття. Від того часу не чути про золото в буковинських ріках, хоч оно там певно находить ся в малій скількості. Золотодайним жерелом є там певно кристалічний вапняк та інші старі поклади скал, котрі находять ся в Карпатах як по нашій так по буковинській стороні. Проф. Залозецкий припускає, що золото є і на Поділю галицьким і українським. При нагоді опише геологічних формацій в Барици на Поділю порівнує їх з такимиж формаціями в Кімберлей та інших місцевостях полудневої Африки, в яких копають золото і дорогі каміні, і доходить до висновку, що там і ту є ті самі поклади, там золото і дорогі каміні, тим самим можуть і на Поділю бути. Між иншими познаками геологічної схожости обох країн є півкулістї кургани, котрі в полудневій Африці повстали наслідком піднесеня верхних покладів вулканічного лаявою. В тій же лаві находить ся золото і діаманти. Подібні півкулістї

горби на Поділю могли також утворити ся тою самою дорогою і в їх застиглий лаві можуть бути скарби золота. В околицях Бучача над Стрипою — як подає переказ, мала бути колись копальня золота. Переказ про находженє золота на галицьким Поділю потверджують також назви місцевостей і рік як прим. Зокотники, Золотий Потік, Золочів, Золочівка, Золота Липа і ин. Земля наша мала колись золото, але і нині хочби єго й не було, то много інших продуктів ватра золота. На жаль, всі копальні а навіть ломі каміня находять ся в чужих руках, перуских.

— **Пів мільона фальшивих баннотів.** З Дебречина доносять, що льондонська фабрика фальшивих 50-коронівок прямо заляла своїми виробами півлічну Угорщину — Русь а по части Словаччину. Доси спіймано 75 Жидів, котрі в тих околицях пустили підроблених баннотів на около пів мільона корон. Головними махерами тої банди були Авраам Кис, Лазар Фішер і Соломон Штруб, всі з місцевости Кевешлїде.

— **Живопліт** — се найкрасший пліт, який можна собі тільки придумати. Нічого так не украшує города, нічого не хоронить єго так від влізавої худоби, як пліт з живого дерева, що росте і розвиває ся. Та й тревалий такий пліт; не раз живопліт може стояти цілих пятьдесять літ і хоронити городовину перед шкодою. У нас подекуди вже здавна позаводили люди живопліт докола публичних місць, таких як цвинтарі, а пани вже здавна городять свої сади такими плотами. По більшій часті в таких разях у нас уживають до того грабини та бучини, підтинають з гори верхи так, що дерево може розростати ся в шир і сплітати ся галузєм між собою. Але найліпше до таких живоплотів уживати акації, бо вона ще й до того має кильці. В деяких місцях, головно на заході нашої держави, садять у живоплоти дерева т. зв. з латиньска: crataegus, maclura і polirius — і вони роблять дуже велику прислугу людям. Лиш crataegus-а не можна садити близько городовини, бо на нїм множать ся на весні у великім числі гусільниці, що потім розлазять ся по деревах овочевих і нищать єго на нінащо.

— **Аби масло не твердло** скоро в тім часі, як корови годув ся буряками, на то треба давати худобі таку пашу, що розріджує єго. До того о-статнього служать найліпше пшеничні отруби та вівсяна мука, змелена нараз. Кілько давати одного і другого, залежить від скількості буряків, що їх дає ся коровам; як буряків більше, то тоді і тої поживи треба звичайно дати більше, як менше буряків, то й поживи менше. На то докладного припису нема, так само, як нема на то припису, чи ліпше з одної і другої поживи давати коровам по трошки, чи давати їм з одної богато нараз. Але добре дивити ся на те, щоби більше і кількограма на день не давати ні вівсяних отрубів, ні вівсяної разової муки.

— **Земля на продаж для хліборобів!** Під містом Коломия є до розпродажі (парцеляцій) кількасот моргів добре справлено-видатної землі, рибний ставок і малий млин. Хто хоче купувати тої землі, нехай зголо-сить ся лично або письмом до д-ра Стефа. на Федака у Львові (ул. Сикстуска ч. 48, або д-ра Леся Кульчицького в Коломи в Народнім Домі).

Телеграми

з дня 23. падолиста 1905.

Прага. Pr. Tagebl. доносить, що проєкт виборчої реформи вже оброблений, Не виключені однак зміни. Галичина одержить 90 мандатів. Право вибору буде мати кождий повнолітний, хто оплачує який небудь податок безпосередний і від двох літ мешкає в тій самій місцевости.

Будапешт. Угорські вельможі з коаліції наміряють зтягнути кількамільонову позичку на уділенє відшкодованя тим комітатам, котрим правительство відобрало державну запомогу.

Соціалісти видали відозву, в котрій звальюють на коаліцію вину за покликанє доповнюючої резерви. Орган соціально-демократів визнає провідників коаліції до складки для родин резервістів, покликаних до військової служби.

Берно (моравске). Сойм вчера відрочено.

Відень. Два кораблі воєнної маринарки Австро-Угорщини прибуло до порту Піреус, аби взяти участь в демонстрації проти Туреччини.

Чернівці. На внесене пос. Стоцького і тов. сойм ухвалив резолюцію з жаданем, аби правительство упорядчило викладову мову в учительській семінарії мужескій в Чернівцях.

Colosseum
в пасажі Германів
 при ул. Соняшній у Львові.
 від 16. листопада до 1. грудня 1905.
Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятниці **High-Life** представлено. Білети вчасніше можна набути і конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9 З купленим білетом на фотелі, льожі і Гряди крісла можна їхати даром на представлене омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденьської Каварні.

Вже незадовго появиться ся з друку:
Ілюстрований

МУЗИЧНИЙ КАЛЕНДАР
 на рік 1906.

Чистий дохід з розпродажи призначений як торік — на будову руского народного театру у Львові.

Сей календар поручають в найлучшій стороні: практичність, дешевість і постійна вартість. На зміст складають ся: а) Календарієм і добірлі статі цікаві і для немусиків; б) „Небесні Співці“, драматична алегорія С. Ярчевського, справлена і розширена автором. Річ патріотична і гарна, надаючи ся до сценічних вистав, без великих заходів, для аматорських кружків — вкінці в) перша новість в рускій літературі музичній п. з. „Короткий начерк науки гармонії і композиції“ о. В. Матюка з численними примірами в нотах. Все разом коштує — лиш в дорозі передлати — франко і корону. По видрукуванню ціна буде висша. Замовляти належить завчасу переказами почт, під адресою: Р. Зарицький Львів, ул. Сикстуска ч. 62. При більших замовленнях за готівку, для Боянів і учеників 10% опушту.

Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченки у Львові (ул. Театральна ч. 1) повідомляє, що має на складі отсі новини: II том „Історії України Русі“ Грушівського, II вид. брош. 7-50 К, опр. в полотно 8-90 К, опр. в півшкірок 10 К, Лепкого „В горах“ гарно оправні по 2 К, „За красою“, альманах в честь Кобилянської, брош. 3 К, опр. 4 К. — При замовленю оправлених книжок просимо подавати, якої краски має бути оправа.

Церковне світло

з маркою «Спасителя» або «Salvator» правдиве стеаринове (мільове) одно з найлучших в біле, тверде, не коптить і не спливає.
 Дуже поручає ся:
 I-а Церковне 77 злр., столове 75 злр.
 II-а Церковне 67 злр., столове (натички) 66 злр.
 Стеаринове з маркою „Apollo“
 I-а „Apollo“ церков 80 злр., столове 76 злр.
 II-а „Apollo“ церков 70 „ 68
 За 100 кильогр. (кромі транспорту 3 кр. від кгр.) опакowane даром. Висилає для церков на 3-місячний час заплати (за готівку еще 2% опушту)
 Торговля світла церковного

Евгена Мартинця
 у Львові
 пл. Унії Берест. 5.

Лев Лопатинський.
СВЕКРУХА — комедія з сільського життя в 3 актах —
 Ціна 60 сот. —
 З життя схоплені типи, погідна веселість і простота сценічної обстановки чинять сю комедию дуже пригідною до вистави навіть для менших аматорських кружків.
 Набути можна в Ставропільській книгарні у Львові.

Товариство взаїмного кредиту
„Джістер“
 стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)
 приймає вклади до опроцентована на 4 прц. і оплачує за вкладчиків податок рентвий; для ошадження коштів посліжки можна прислати гроші чеками Щадниці поштової; вкладати може кождий, навіть і нечлени; на жадане звертає ся вкладку кождого часу, навіть без виповідження (за есколтом).
ПОЗИЧКИ уділяє „Джістер“ своїм членам на 6 прц. сплату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних вносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотeki або доброї поруки.
 На парцеляцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джістера“.
 Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Джістрі“.
 Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні ціли. — Дотепер уділів „Джістер“ на церкви, бурси, школи і т. д. 31.738 К.
 Стан фондів Товар. кредитов. „Джістер“ 31/12 1904
 Вклади: 1.783.678 К.
 Уділи членів: 133.117 К.
 Ф. резервовий і ин.: 26.576 К.
 Позички уділені: 1.616.402 К.
 Цінні папери: 123.627 К.
 Львовації: 169.456 К.
 На рах. біжучим: 81.938 К.

Ц. к. упр. гал. акц.
Банк
Гіпотечний
Відділ депозитовий
 приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перешовани папери вартісні і дав на них завдатки.
 Крім того виплачує подобно як в інституціях т. зв.
Депозити сховкові
 (Safe Deposits)
 За оплатою 10 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно перешовувати може своє майно або важні документи.
 Під тим зглядом поробив Банк гіпотечний як найдогідніший заряджени. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.

Д о
Америки
і Канади
 перевозить найдешевше і вусідко
ЛІНІЯ КУНАРДА
 заступництво для Галичини
ЙОСИФ АЙЛЕ
 у Львові, улица Браєрівска ч. 6.

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-европейский).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керемезе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Керемезе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятиня
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:55	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуша	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава
7:50	з Рави рускої, Сокала	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
8:05	з Станиславова, Жидачева	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Освєнцима
8:15	з Самбора, М. Либорча, Сянока, Хирова	9:00	до Самбора, Хирова, Івонича, Н. Санча,
8:18	з Яворова	9:20	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:55	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина, Заліщик
10:05	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керемезе	11:10	до Белзця, Сокала, Любачева
10:35	з Ряшева, Лавочного, Калуша, Любачева	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятиня
11:45	з Ярослава, Стрия, Борислава	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керемезе
11:55	з Підволочиск, Гусятиня, Копичинець, Козови	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуша
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Кін-	4:10	до Ряшева, Любачева, Хирова,
1:50	з Самбора, Ясла, Сянока, Івонича	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Грп малова, Гусятиня, Копичинець, Козови	5:50	до Коломиї, Жидачева,
3:45	з Стрия,	5:58	до Яворова
4:32	з Яворова	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:00	з Сокала, Белзця, Любачева	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освєнцима	7:30	до Рави рускої
5:45	з Іцкан, Жидачева, Калуша, Новоселиці	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	10:05	до Перемішля Хирова, Івонича
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керемезе	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
9:50	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	10:55	до Самбора, Хирова, Закопаного
9:20	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:00	до Кракова, Відня, Вроцлава, Варшави
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Скали, Івонича, Гусятиня	11:05	до Підволочиск
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава,	Івонича п., Скали, Гусятиня, Потутор	
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	до Стрия, Дрогобича, Борислава	
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	11:10	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
	на дворець „Підзамче“	12:45	посп. до Кракова, Калуша
7:00	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	2:51	посп. до Іцкан, Калуша
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,	4:15	до Кракова, Відня, Вроцлава, Берліна, Праги,
5:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліщик, Потутор, Івонича, Скали, Гусятиня, Грп малова		з двірця „Підзамче“
	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятиня
10:02	Чорткова, Заліщик, Івонича п., Скали, Гусятиня	11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
		2:13	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятиня
		9:23	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

ЗАМІТКА: Час середно-европейский рижнить ся від часу львівського о 36 минут. а іменно 12 год. часу середно-европейського — 12. год. 36 мин. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:59 рано обведено рамками. — Звичайні білети їзди як і вські инші білети, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в містовім бюрі ц. к. держ. залізниць, Пасаж Гавсманна ч. 9.